

Handläggare: Jan Lind
Staben
Tel: 508 264 71
s.jan.lind@gfk.stockholm.se

2004-04-15

Dnr 04-000-887:1

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

**Småföretagsdelegationens tillväxtdokument
Remiss av förslag från Styrelsen för Stockholms Näringslivskontor AB**

FÖRSLAG TILL BESLUT

Gatu- och fastighetsnämnden besvarar kommunstyrelsens remiss av Småföretagsdelegationens tillväxtdokument med gatu- och fastighetskontorets tjänsteutlåtande.

Olle Zetterberg

Lennart Gustafsson

Jan Lind

SAMMANFATTNING

Gatu- och fastighetsnämndens remisstid går ut 2004-05-01.

Småföretagsdelegationen vill med sitt nu presenterade tillväxtdokument verka för att staden ytterligare uppmärksammar tillväxtfrågorna och näringslivets förutsättningar.

Gatu- och fastighetskontoret ser positivt på delegationens allmänna intentioner och anser att staden behöver både väl fungerande bostadsförsörjning och trafikförsörjning samt goda näringslivsbetingelser. Tillväxtdokumentet innehåller enligt vår uppfattning många tänkvärda påpekanden och förslag.

Som vi uppfattat det är avsikten att kommunfullmäktige ska ta ställning till de sju åtgärds punkterna i dokumentet, efter avvägning mot andra angelägna

samhällsmål, och att sedan näringslivsbolaget ska följa upp genomförandet av de beslutade åtgärderna.

Vi har självfallet inget att invända mot att fullmäktige fattar beslut om inriktningen av stadens näringspolitik. Men vi är inte övertygade om att ett fullmäktigebeslut om småföretagsdelegationens tillväxtdokument är rätt väg. Ett bättre forum för stadens alla generella avvägningar och prioriteringar mellan olika mål avseende t ex näringslivssatsningar, bostadsbyggande, miljö och ekonomi är i budgetsammanhang.

Tillväxtdokumentet bör i stället ges rollen som idékatalog och inspiration för stadens nämnder och styrelser i deras fortsatta arbete med att förbättra näringslivsförutsättningarna i staden.

Våra kommentarer till de av delegationens förslag som mer påtagligt rör våra verksamheter visar bl a att flera av förslagen redan är tillgodosedda eller på gång. Den enligt vår mening kanske allvarligaste olösta näringslivsfrågan som aktualiserats i detta sammanhang är bristen på industrimark.

REMISSEN

Kommunstyrelsen har remitterat Småföretagsdelegationens tillväxtdokument till, förutom gatu- och fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna Hässelby-Vällingby, Katarina-Sofia, Liljeholmen, Stadshus AB och stadsledningskontoret för yttrande senast 2004-05-01.

SMÅFÖRETAGSDELEGATIONENS TILLVÄXTDOKUMENT

Styrelsen för Stockholms Näringslivskontor AB behandlade 2004-01-20 ett ärende om småföretagsdelegationens tillväxtdokument. Styrelsen beslöt

- att i huvudsak godkänna inriktningen i småföretagsdelegationens tillväxtdokument,
- att överlämna ärendet till kommunfullmäktige för behandling,
- att föreslå kommunfullmäktige att uppdra åt Stockholms Näringslivskontor AB att följa upp genomförandet av fullmäktiges beslut,
- att därutöver anföra följande

Styrelsen ställer sig i huvudsak bakom inriktningen i dokumentet. Slutligt beslut vad avser de enskilda punkterna fattas av kommunfullmäktige och måste vägas också mot andra angelägna samhällsmål.

Reservationer anmäldes av (m) och (fp).

Näringslivskontorets tjänsteutlåtande 2004-01-02 till styrelsen är av i huvudsak följande lydelse.

BAKGRUND

År 2000 startade Stockholms stads Småföretagsdelegation. Till en början var syftet att identifiera kommunala regler och hinder som utgjorde problem för våra företag. Men allt eftersom tiden gick kom kontorets uppdrag att omformuleras, och idag är Småföretagsdelegationen en av stadens viktigaste kontaktytor mot näringslivet.

Vintern 2002/2003 tog delegationens medlemmar initiativet till ett tillväxtprojekt. Frågan man ställde sig var följande; Vad kan vi göra inom ramen för Småföretagsdelegationen för att få fart på Stockholms tillväxt?

Under våren presenterades ett första utkast för näringslivsnämnden som då gav klartecken till fortsatt arbete.

Sju arbetsgrupper har var för sig arbetat med att identifiera åtgärder/uppdrag som ryms inom stadens ansvarsområde. Åtgärderna redovisas på följande sätt: Resultaten redovisas grupp för grupp tematiskt efter varandra. Åtgärdsförslag som inte ligger inom stadens ansvars-område redovisas separat.

Småföretagsdelegationen har formulerat texten i dokumentet. Kontoret delar delegationens synpunkter om att de föreslagna åtgärderna är angelägna.

1. Stockholmsandan
2. Förkortade kommunala ledtider
3. Lokalförsörjning i hela staden
4. Bättre anpassning av utbildningssystemet till näringslivets behov
5. Tillväxtovalen
6. Infrastruktur och bostäder
7. Mångfald med tillgänglig arbetskraft

NÄRINGSLIVSKONTORETS SYNPUNKTER

Näringslivskontorets bedömning är att flertalet av förslagen går att genomföra. Förslagen är rimliga och balanserade och tillsammans bör de ge en positiv effekt på Stockholms utveckling. Det finns emellertid förslag där det kan uppstå praktiska svårigheter med genomförandet. Men den fortsatta processen får utvisa huruvida samtliga förslag kan genomföras inom ramen för tillväxtprojektet.

Kontoret vill också understryka att det styrelsen föreslås ställa sig bakom är de föreslagna åtgärderna. Textavsnitten står för delegationens medlemmar.

I Småföretagsdelegationens tillväxtdokument, som bifogas, sägs att det har kommit flera rapporter den senaste tiden som visar att tillväxten och

konjunkturen försämrats i Stockholm. Delegationen har därför utarbetat åtgärdsförslag som redovisas i sju grupper.

Om förslagen genomförs – samtidigt som den internationella konjunkturen tar fart – tror delegationen att Stockholm kommer återta positionen som norra Europas tillväxtregion. Men för att få bästa tänkbara utväxling krävs enligt delegationen även insatser från statsmakternas sida.

Tillväxtdokumentet har utformats av Svenskt Näringsliv, Företagarna i Stockholm stad, Stockholms Hantverksförening, Föreningen för tillväxt, Svensk Handel, Företagsgrupperna i Storstockholm, Stockholms Handelskammare samt ett flertal små- och medelstora företag i Stockholm. Näringslivskontoret har stått för sekreterarskapet.

GATU- OCH FASTIGHETSKONTORETS SYNPUNKTER

I stadens budget är det ett tydligt mål att bygga bostäder och utveckla Stockholm. Kommunfullmäktiges prioriterade inriktningar härvidlag är följande.

? Nya bostäder som alla kan efterfråga skall byggas.

?

? Staden skall verka för en väl fungerande arbetsmarknad, goda förutsättningar för näringslivet, utveckling av trafiksystemen samt att regionens betydelse stärks.

Inom staden pågår en rad aktiviteter för att nå dessa övergripande mål. I enlighet med gällande kommuncentrala direktiv redovisas i respektive nämnds verksamhetsplan inriktningsmål, generella åtaganden mm.

Gatu- och fastighetsnämnden har i beslutet¹ om sina inriktningsmål och generella åtaganden i VP 2004 främst prioriterat fullmäktiges bostadsmål och skötsel och utveckling av stadens trafiksystem.

Under rubriken Fungerande näringsliv och arbetsmarknad anges bl a följande.

För sysselsättningen och för utvecklingen i staden är ett livskraftigt näringsliv en förutsättning. Inom nämndens ansvarsområden är det därför viktigt att gynnsamma förutsättningar ges bl.a. genom att tillhandahålla byggbar mark till företag som vill etablera sig eller utvecklas och att dess behov av en god infrastruktur tillgodoses.

Nämnden har en nyckelroll genom att tillhandahålla mark till företag som vill etablera sig och utvecklas. En kraftfull utveckling pågår trots konjunkturavmattning. Nya arbetsplatser växer framförallt fram i Kista och i Hjorthagen - Värtan.

¹ GFN 2003-11-04

Nämnden har fått i uppdrag att i samarbete med övriga berörda nämnder utarbeta en långsiktig strategi för stadens företagsområden. En viktig del i detta arbete är de förvaltningsövergripande kontakter som redan i dag sker rörande nyetableringar i staden. Härutöver sker en årlig revidering av katalogen över mark och planprojekt för arbetsplatser i Stockholms stad i samarbete med näringslivskontoret och stadsbyggnadskontoret.

I bilaga 3 redovisas samtliga arbetsplatsprojekt. Av dessa är utbyggnaden av Kista det största med delprojekten Kista Science City, Kista Science Tower och Kista Centrum.

Tillväxtdokumentets roll

Småföretagsdelegationen vill med sitt nu presenterade tillväxtdokument verka för att staden ytterligare uppmärksammar tillväxtfrågorna och näringslivets förutsättningar.

Gatu- och fastighetskontoret ser positivt på delegationens allmänna intentioner och anser att staden behöver både väl fungerande bostadsförsörjning och trafikförsörjning samt goda näringslivsbetingelser. Tillväxtdokumentet innehåller enligt vår uppfattning många tänkvärda påpekanden och förslag.

Innan vi går närmare in på delegationens förslag vill vi beröra vilken roll tillväxtdokumentet bör ges i staden.

Som vi uppfattat det är avsikten att kommunfullmäktige ska ta ställning till de sju åtgärds punkterna i dokumentet, efter avvägning mot andra angelägna samhällsmål, och att sedan näringslivsbolaget ska följa upp genomförandet av de beslutade åtgärderna.

Vi har självfallet inget att invända mot att fullmäktige fattar beslut om inriktningen av stadens näringspolitik. Men vi är inte övertygade om att ett fullmäktigebeslut om småföretagsdelegationens tillväxtdokument är rätt väg. Som styrelsen för Stockholms Näringslivskontor AB framhåller måste de enskilda punkterna i dokumentet också avvägas mot andra angelägna samhällsmål. Och sådana avvägningar hör enligt vår mening hemma i ett annat beslutssammanhang – nämligen i stadens budget. I budgetsammanhang kan staden göra alla generella avvägningar och prioriteringar mellan olika mål avseende t ex näringslivssatsningar, bostadsbyggande, miljö och ekonomi.

Vi har för övrigt även i andra sammanhang varit tveksamma till olika sektorprogram. Exempelvis ställde vi oss frågande till hur alla nya miljömål i miljöprogrammet ska prioriteras och avvägas i förhållande till stadens fem övergripande inriktningsmål. Hur ska målkonflikter hanteras? Vilken dignitet ska miljömålen ha i förhållande till gällande ekonomiska förutsättningar?

Vid senaste granskningen av förslag till ändrat växthusgasprogram ansåg vi bl a att stadens utsläppsmål behöver ses över och anpassas till även

andra väsentliga mål såsom ökat bostadsbyggande.

Därför begärde vi att förslagen till miljö- och växthusgasprogram skulle genomgå omfattande bearbetningar och Anpassningar till stadens integrerade ledningssystem ILS. Stadens nämnder ska inte arbeta under flera olika och sinsemellan mer eller mindre motstridiga styrsystem.

Även den nyligen remissbehandlade SPO-utredningen förordar att budgetens ställning som styrdokument stärks och att floran av planer, riktlinjer och policys som inte har direkt koppling till mål och uppdrag i budget minskas. Vidare förordar SPO-utredningen att ansvaret för att kommunövergripande riktlinjer och program utarbetas ska ligga på stadsledningskontoret, att program och riktlinjer utarbetas i nära samverkan med berörda nämnder och att de ska innehålla kostnadsberäkningar samt att stadens integrerade lednings- och styrsystem förenklas och vidareutvecklas.

Småföretagsdelegationens tillväxtdokument synes inte uppfylla alla dessa ledningsprinciper; det har t ex inte upprättats i samverkan med berörda nämnder och saknar kostnadsberäkningar.

Det anförda ska dock inte ses som att vi är negativa till tillväxtdokumentet i sig; tvärtom innehåller det som nämnts många tänkvärda påpekanden och förslag. Enligt vår mening bör tillväxtdokumentet i stället för att bilda underlag för ett särskilt fullmäktigebeslut ges rollen som idékatalog och inspiration för stadens nämnder och styrelser i deras fortsatta arbete med att förbättra näringslivsförutsättningarna i staden. Även de centrala organen kan naturligtvis ta upp idéer ur dokumentet och t ex inom ramen för det integrerade ledningssystemet ge anvisningar om lämpliga kommunala näringslivssatsningar.

Om stadens mål för näringslivets utveckling även fortsättningsvis beslutas i budgetsammanhang bör också uppföljningen ske av stadens centrala organ.

Tillväxtdokumentets förslag

De sju punkterna i tillväxtdokumentet innehåller många delförslag. Gatu- och fastighetsnämnden är mer eller mindre berörd av flera av dessa. Vi har valt att tämligen översiktligt kommentera de förslag som mer påtagligt rör våra verksamheter.

De förslag som rör behovet av en positiv anda i Stockholm, verka för positivare attityder gentemot näringslivet via personalinformation, ta fram "mantra", skapa team-anda, klustermöten, marknadsföringsmaterial, etc synes i första hand beröra näringslivskontoret och stadens centrala organ. Men vi är självfallet beredda att medverka i sådana aktiviteter för att ytterligare utveckla näringslivets allmänna förutsättningar i staden och förbättra de enligt vår mening redan positiva attityderna gentemot näringslivet.

1. Stockholmsandan

I tillväxtdokumentet föreslås bl a att nämnder och bolagsstyrelser ska uppmanas att beskriva hur de i sitt arbete kan göra Stockholm mer attraktivt. Speciellt för att stärka utveckling och etablering av företag.

Vi anser att detta åtminstone delvis sker redan idag både i budgetsammanhang och i våra enskilda ärenden/projekt. Men inget är så bra att det inte kan förbättras. Exempelvis bör gatu- och fastighetsnämndens inriktningsmål och generella åtaganden tydligare kunna fokusera på att stärka förutsättningarna för näringslivet.

Det är i detta sammanhang viktigt att påpeka att en ny anda skapas i samarbete mellan näringslivet, staden och andra parter verksamma i Stockholm. Alla parter bär sitt ansvar för att vi gemensamt kan utveckla bilden av Stockholm som en attraktiv stad.

2. Förkortade kommunala ledtider

Delegationen uppger att de kommunala ledtiderna i många fall är långa, men att företagen har förståelse för att ärenden kan ta lång tid. Det viktiga sägs vara att företagen får information om att ansökan inkommit och hur lång handläggningstiden beräknas vara.

Enklare bygglov över disk är enligt delegationen ett bra initiativ. Förslag läggs om att undersöka om fler kommunala tillstånd över disk kan inrättas.

Vår ambition är att så snart som möjligt besvara inkomna skrivelser eller på annat sätt kontakta brevskrivaren och då ange vem som är handläggare. Däremot är det inte alltid möjligt att ge besked om hur lång handläggningstiden kan förväntas bli.

För hantering av klagomål och synpunkter inrättades under hösten 2003, som ett led i vår kvalitetsutveckling, en helt ny funktion – GFK Forum – vid kontorets driftcentral. Därigenom förbättras möjligheterna till en systematisk uppföljning och utvärdering av inkomna klagomål och synpunkter.

Vi har sedan flera år öppet en kundmottagning i Tekniska nämndhuset. Där kan de företag som uppfyller villkoren för nyttoparkeringstillstånd omgående få sitt tillstånd över disk.

3. Lokalförsörjning i hela staden

Småföretagsdelegationen påtalar bl a att stadens planering av nya bostäder innebär att företag av industriell karaktär med transporter, varuhantering och tillverkning måste flytta för att deras verksamhet inte är förenlig med bostäder i närheten. Vidare uppmärksammas att det är ont om ledig industrimark eller tomma industrilokaler att erbjuda företagen.

Följande förslag lämnas.

- Översiktsplanens stadsutvecklingsområden måste mer ingående redovisa vad som menas med att arbetsplatser integreras med bostäder. Miljökraven är idag så starka att det knappast går att integrera bostäder med andra arbetsplatser än kontor. Redovisning av vilken typ av lokaler som kan integreras med bostäder.
- De företagsområden vi har idag innehåller bl a störande verksamheter. Om bostäder kommer för nära slutar det ofta med att de boende störs och företagen får flytta och därmed även arbetsplatserna som skapar sysselsättning. I de fall företag måste evakueras måste det finnas planberedskap för vart de ska ta vägen. Staden ska därför ha en beredskap att säkerställa mark för störande verksamheter.
- Gör konsekvensanalyser för näringslivet i detaljplaneunderlagen så att våra politiker, innan beslut fattas, får en tydlig bild av vad som händer med näringslivet när det berörs. En mall för analysen bör tas fram.
- Inför flexibla användningsbestämmelser i detaljplanerna för en snabbare byggprocess.
- Bygg bostäder på marken där Årstälänken ligger idag. Nära tvärbanan, bra för Årsta och de butiker och hantverkare som finns i stadsdelen. Vägen stängs av när Södra Länken öppnar. Årstafältet är stort nog ändå.
- Tillgång på billiga lokaler är viktigt för nyföretagande och entreprenörskap, vilket ofta är detsamma som lokaler i äldre arbetsområden. Alla arbetsområden behöver inte vara så perfekta.
- Diskutera med Fokus Stockholm (nätverk med fastighetsägare) om uthyrning av små billiga lokaler för små och nya företag.
- Kan marken under broarna utnyttjas på ett bättre sätt?
- HIBY-idéen beträffande hantverkshus bör åter väckas till liv.
- Stadsplanekommittén och Svensk Handel bör vara med i planeringen av detaljhandelsetableringar i nya områden. Målet är att verka för ökad konkurrens.

Vi kan instämma i mycket av småföretagsdelegationens iakttagelser och förslag. Tillväxtdokumentet kan sägas bekräfta att markanvändningskonkurrensen i staden är hög.

Stockholm har totalt ett 25-tal företagsområden varav de flesta även innehåller industriinriktade verksamheter.

STADSUTVECKLINGSSOMRÅDEN

Översiktsplanen redovisar 12 stadsutvecklingsområden som är aktuella för ny stadsbebyggelse. Områdena är av två huvudtyper, dels äldre industriområden och dels områden vid viktiga knutpunkter i trafiksystemet.

De 12 områdena utgörs av Hammarby Sjöstad, Lövholmen-Liljeholmen-Årstadal, Centrala Älvsjö, Gullmarsplan-Globen-Slakthus området, Alvik, Bromsten-Spånga-Lunda, Mariehäll- Brommafältet-Ulvsunda, Nordvästra Kungsholmen, Norra station, Västra City-Barnhusviken, Husarviken och Värtan-Frihamnen.

Stadsutvecklingsområdena utgör Stockholms främsta utbyggnadsresurs för en blandad och varierad stadsbebyggelse med bostäder, arbetsplatser och service. Översiktsplanens stadsbyggnadsstrategi innebär att byggandet framöver främst kommer att ske inom dessa områden. Utbyggnaden avses ske i takt med att näringslivets struktur förändras.

Inom de flesta stadsutvecklingsområden pågår program- och planarbeten för främst ny bostadsbebyggelse och i några områden pågår idag omfattande nybyggnation.

Vid de omfattande planläggningsinsatser som föregår exploateringen av områdena är det en grundläggande utgångspunkt att få ett effektivare markutnyttjande i avsikt att frigöra redan exploaterad mark för bostadsbyggande. Ofta blir resultatet av de avvägningar som staden gör att företag av industriell karaktär inte kan beredas fortsatt lokalisering till dessa områden. Om de inte kan flytta till stadens mer renodlade industriområden får de söka sig utanför kommungränsen.

ÖVRIGA INDUSTRIOMRÅDEN

Några av de övriga områdena utgörs av traditionella industriområden där det hittills inte varit aktuellt att integrera med bostäder t ex Lunda och Skrubba. Öster om Lunda (norra Solhem) pågår för övrigt en omfattande utbyggnad av bostäder på industrimark i det s k Gunneboprojektet. Inom andra industriområden pågår olika utredningar och programarbeten för att komplettera områdena med bostäder. Ett exempel på detta är Vinsta där företagen för övrigt starkt motsätter sig en omfattande bostadsutbyggnad som kan innebära olika restriktioner för verksamhetsutövarna.

Det bör framhållas att stadens företagsområden av industriell karaktär avsiktligt är planerade för att fungera som ett slags ”uppsamlingsområden” för företag som bedriver verksamheter vilka – med nödvändighet - medför olika grad av störningar.

BEGRÄNSAD INDUSTRIMARKSRESERV

Återstående planlagd, icke upplåten industrimark i staden är främst belägen i Lunda och Skrubba och uppgår idag endast till runt 150 000 m² BTA totalt. Terminalområdet (enl ÖP) väster om Lunda utmed Bergslagsvägen kan inte tas i anspråk förrän Förbifart Stockholm har byggts men behovet finns sedan länge. Skrubba, etapp 2, är ännu inte planlagd men det finns än så länge ledig mark i etapp 1.

Markreserven för industriändamål i staden är således starkt begränsad. Denna brist utgör, som vi framhållit i olika sammanhang, ett betydande problem vid evakuering av företag från de områden som planeras för bostadsändamål. Det bör även nämnas att det finns en mycket stor efterfrågan på arrendemark för olika verksamheter. Kontoret kan endast i undantagsfall tillgodose dessa önskemål eftersom arrendemarken efterhand

tas i anspråk för ny bebyggelse och lämpliga markområden för nya arrendeupplåtelse saknas inom staden.

Beträffande lokalanvändningen kan nämnas att det för närvarande endast finns ca 100 lediga lokalobjekt för industriändamål i Stockholm. Detta kan jämföras med de över 2000 kontorslokaler som samtidigt finns för uthyrning. Detta indikerar bl a att utnyttjandegraden och efterfrågan på industrilokaler är hög.

ÖVRIGT

Vi har inget emot delegationens förslag att en mall för **konsekvensanalyser** för näringslivet i detaljplaner tas fram. Förslaget om **flexibla planbestämmelser** är vi också positiva till. Bostäder på **Årstälänken** är nu äntligen på gång (pga 20-K projektet).

Vi skulle gärna upplåta den sista industrimarken i Lunda för en **hantverksby** e dyl om någon intressent anmäler sig. Vi får då och då förfrågningar om små tomter för ca 200 - 300 m² lokaler som vi inte kan tillmötesgå.

Vi är positiva även till förslaget om **ökad konkurrens** vid detaljhandelsetableringar. Detta är ledstjärnan vid stadens satsning på att få in nya lågprisbutiker i bostadsnära lägen i olika delar av staden.

4. *Bättre anpassning av utbildningssystemet till näringslivets behov*
5. *Tillväxtovalen*

Tillväxtdokumentets förslag rör inte direkt gatu- och fastighetsnämndens ansvarsområden.

6. *Infrastruktur och bostäder*

I Tillväxtdokumentet sägs att det största hindret mot stockholmsregionens tillväxt är att infrastrukturen inte byggts ut i takt med befolkningsökningen. Vi delar i allt väsentligt den uppfattningen.

SJÖFART

Förslag läggs bl a om att bevara och utveckla hamnverksamheten i Stockholm.

Vi anser att delar av hamnområdena i staden lämpar sig bättre för annan verksamhet. Vilken omfattning som sådan omvandling kan få och vilka hamnverksamheter som bör finnas kvar bör provas från fall till fall.

I sammanhanget kan nämnas att Styrelsen för Stockholms Hamn AB (STOHAB) 2002-11-12, i samband med behandling av ärendet "remiss från stadsbyggnadskontoret angående program för planering av området

Hjorthagen-Värtahamnen-Frihamnen-Loudden", uppmanade kommunstyrelsen att tillsammans med landstinget, länsstyrelsen, näringslivet och Stockholms Hamn AB utveckla en strategi för att tillgodose regionens behov av hamnkapacitet.

Med anledning av denna begäran beslöt kommunfullmäktige 2004-03-15 att ge kommunstyrelsen i uppdrag att, i samråd med berörda kommuner och aktörer, ta fram en hamnstrategi för Stockholm.

I kommunstyrelsens utlåtande 2004:31 framhåller föredragande borgarrådet Roger Mogert (s) att Stockholm är en hamnstad och ska utvecklas som sådan. Vidare anges bl a följande.

Då detta ärende har aktualiserats till följd av en potentiell konflikt mellan två målsättningar som Stockholms stad ställt upp - ökat bostadsbyggande och en utveckling av hamnverksamheten - är det också uppenbart att det finns andra aktörer än STOHAB inom Stockholms stad som måste engageras i utvecklandet av en hamnstrategi, exempelvis stadsbyggnadsnämnden och gatu- och fastighetsnämnden. Stadsledningskontoret bör få i uppdrag att utveckla en hamnstrategi för Stockholms stad. Den bör inrymma en strategi för samarbete med olika aktörer, både inom och utom kommunen.

TRAFIKÅTGÄRDER

Förslag läggs bl a om följande.

- Då endast 40 procent av bussfilerna är upplåtna för taxi, bör fler kollektivfiler upplåtas för taxi.
- Inrätta LaLo-gruppen igen (lastnings- och lossningsgruppen).
- Förläng och anpassa distributionstiderna till mottagarnas villkor.

Dessa förslag har behandlats av oss i tjänsteutlåtande 2004-03-09 med anledning av skrivelse från Sten Nordin (m) – Tillväxt Stockholm. Vi framhåller där sammanfattningsvis följande.

- 1) *Trafikering med taxi i körfält reserverade för fordon i linjetrafik*
Kontoret föreslår att policyn GFN tog beslut om 2003-02-04 ska kvarstå. För ytterligare information hänvisas till det tjänsteutlåtande (Dnr 02-332-1904) som GFN:s beslut baseras på.
- 2) *Återinrätta lastnings- och lossningsgruppen*
GFK ska se över möjligheten att återskapa Lalo om än i annan form då det inte längre ingår i kommunens uppgifter att granska lastnings- och lossningsmöjligheten. Ansvar ligger nu hos byggherren, (PBL från 1995).
- 3) *Utöka tillåtna tider för varutransporter i innerstaden*
Kontoret föreslår att ett försök om förlängda tider för varutransporter undersöks tillsammans med ett antal berörda aktörer inom området för city. Kontoret återkommer till nämnden med ett konkret förslag.

PARKERING

Följande föreslås.

- Genomför en ny parkeringsutredning för innerstaden med tyngdpunkt på näringslivets och handelns behov av besöks- och kundparkering.
- Höj parkeringsnormen vid nyproduktion.
- Höj boendeparkeringsavgifterna och bygg fler och bättre infartsparkeringar.

Flera av dessa förslag är redan tillgodosedda eller på gång.

I vårt nyssnämnda tjänsteutlåtande 2004-03-09 föreslår vi att "Parkeringsstrategi för Stockholms city" som är under arbete redovisas för nämnden efter sommaren.

Vad gäller parkeringsnormen, eller parkeringstalet som det numera benämns, beslutade stadsbyggnadsnämnden 2004-02-19 om ändrade parkeringstal. För t ex bostäder i innerstaden höjdes parkeringstalet från 0,48 till 0,55 bilplatser per lägenhet. Under den tidigare beredningen hade gatu- och fastighetskontoret stött stadsbyggnadskontorets förslag om en höjning till 0,75 bp/lgh, något som gatu- och fastighetsnämnden 2003-11-25 inte ansåg rimligt.

I samband med den justering av parkeringsavgifterna som kommer att ske under året kommer avgifterna och parkeringstiderna vad gäller gatuparkering anpassas så att de på ett bättre sätt tar hänsyn till olika gators karaktär, bland annat affärsgatornas behov av bättre omsättning på parkeringsplatser.

Frågan om infartsparkering behandlades av gatu- och fastighetsnämnden 2004-03-02. Gatu- och fastighetskontoret hade i tjänsteutlåtande 2003-12-22 tagit upp infartsparkeringsfrågan med anledning av skrivelser från (s), (v), (mp) och (kd). I utlåtandet anfördes bl a följande.

Inom staden finns ca 3.400 platser och i övrigt i regionen cirka 7.500 platser. Under den kommande femårsperioden riskerar cirka 40 % av platserna inom staden att försvinna till förmån för annan verksamhet bl.a. bostäder. Inom staden svarar, med något undantag, stadens parkeringsbolag för alla infartsparkeringar. SL lämnar investeringsbidrag till de berörda kommunerna för byggande och kommunen står för drift och underhåll.

En lämplig lokalisering av infartsparkeringar är där köerna börjar på infartsvägarna mot innerstaden, under förutsättning att där finns anslutande kollektiva färdmedel. En annan lämplig lokalisering kan vara vid bussterminaler, tunnelbane- och pendeltågsstationer längre ut i regionen.

Kostnaderna för investering samt drift och underhåll kan förväntas bli höga om väl belägna och attraktiva infartsparkeringar skall kunna iordningställas. För att lämpliga insatser kring infartsparkeringar skall komma till stånd krävs det ett tydligt huvudmannaskap. Banverket och Vägverket har tilldelats ett sektorsansvar för respektive transportslag, som innefattar även infartsparkering. Landstinget genom SL har kollektivtrafiken på sin lott inom regionen. Huvudmannaskapet och utvecklingen av infartsparkeringssystemet kan därför lämpligen handhas av Vägverket, Banverket och SL i någon lämplig konstellation.

Nämnden godkände kontorets utlåtande som svar på skrivelserna och uppdrog åt kontoret att initiera en regional överläggning om nya infartsparkeringar. Därutöver anförde nämnden följande.

Behovet av infartsparkeringar i Stockholm är stort. Försöket med trängselavgifter med förväntad ökning av antalet kollektivtrafikanter förutsätter också möjligheter att parkera bilen på strategiska punkter i ytterstaden i närheten av kollektivtrafik-knutpunkter. Infartsparkeringar liksom kollektivtrafik är en regional fråga och det är lämpligt att fortsätta ett samarbete med kranskommunerna, SL och övriga berörda angående behovet av infartsparkeringar.

NYTTOPARKERING

Förslag läggs om att införa ett förlängt nyttoparkeringstillstånd för de företag som jobbar med underhåll och reparation av fastigheter.

Vi har fått i uppdrag av nämnden att se över villkoren för nyttoparkeringstillstånden. Förslaget om att vissa grupper skulle kunna medges en längre uppställningstid kommer att beaktas då förslaget till nya villkor tas fram.

CYKELBANOR

Förslag läggs om att se över cykelplanen och flytta/bygg cykelbanorna till mindre trafikerade parallellgator eller till parkerna.

Vi har en tid övervägt att se över Cykelplan 98 för Stockholms innerstad och kommer att inleda en sådan översyn. För att verka för ett ökat och säkert cyklande är det av största vikt att skapa ett sammanhängande, gent, tillgängligt och trafiksäkert cykelvägnät.

Däremot ser vi inte mindre trafikerade parallellgator eller parker som ett realistiskt alternativ för den övergripande cykeltrafiken i innerstaden. Cykellösningarna på huvudgatorna skapar enligt tidigare utvärderingar inte några problem vad gäller framkomligheten för biltrafiken eller minskad möjlighet till angöring.

TRAFIK- OCH GATUMILJÖPLANER

Förslag läggs om att skynda på översynen och koncentrera den i första hand till åtgärder som ger bättre framkomlighet och som går snabbt att genomföra.

Översynen av trafikplanerna för innerstaden pågår. Exempelvis har vi i tjänsteutlåtande 2004-03-25 redovisat ett antal förslag till åtgärder avseende Trafikplan Södermalm.

Vad gäller bättre framkomlighet kan nämnas att huvudmålen med försöket med trängselskatter i Stockholmstrafiken under 2005 och 2006 är att minska

S

trängseln, öka framkomligheten och förbättra miljön. Syftet är att pröva om miljöavgifter kan bidra till ett effektivare trafiksystem.

TRAFIKKOMMITTÉN

Förslag läggs om att Trafikkommitténs arbetsformer och verksamhet ses över tillsammans med deltagarna och regleras i en instruktion, eller dylikt. Bl a bör kommitténs verksamhetsområde utökas till att gälla *alla* gator, torg och platser i hela staden som är viktiga för framkomlighet och tillgänglighet. Även rutiner för mer genomarbetade konsekvensanalyser för näringslivet av förslagen måste utvecklas.

Trafikkommittén är sedan länge ett samrådsforum på tjänstemannaplanet för frågor rörande trafikanläggningar och lokala trafikföreskrifter på huvudgatunätet. I kommittén ingår, förutom GFK, Polisen, SL, Brandförsvaret, NTF, Stockholms Läns Bussbranchförbund, Nyttotrafiken, Miljöförvaltningen, Cykelfrämjandet, Svenska Taxiförbundet, Stockholms Handelskammare och PRO. Kommitténs syfte och arbetsformer sågs senast över i november 2003 och godkändes då av kommitténs deltagare enligt bilaga.

Vi ser för vår del inget behov av att ånyo se över kommitténs verksamhet. Som framgår av bilagan är det många trafikfrågor som tas upp och diskuteras på kommitténs möten. Och det är inte bara huvudgatunätet som berörs utan även t ex Trafikplanerna brukar regelmässigt tas upp. Det ska också framhållas att alla parter kan väcka frågor i kommittén.

7. Mångfald med tillgänglig arbetskraft

Tillväxtdokumentets förslag synes endast i begränsad utsträckning röra gatu- och fastighetsnämndens ansvarsområden.

SLUT